

Připomínky KDP ČR k Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

- K bodu 12 (§ 4 odst. 1 písm. g))

„která vyrábí vybrané výrobky v rozporu s tímto zákonem, aniž prokáže, že ...“

Zde se mluví o výrobě vybraných výrobků v rozporu se zákonem o spotřebních daních. Jde o nepřesné vyjádření požadované podmínky vyrábět vybrané výrobky v prostorách daňového skladu. Zákon o spotřebních daních neupravuje podmínky výroby vybraných výrobků (zejm. jak je má osoba vyrábět), ale upravuje místo, kde má k výrobě docházet, popř. další povinnosti ve vztahu k prostorám daňového skladu, kde má k výrobě vybraných výrobků docházet.

Návrh textu v souladu s důvodovou zprávou:

„která vyrábí vybrané výrobky mimo daňový sklad, popř. která jinak porušuje podmínky stanovené zákonem o spotřebních daních, či podmínky uvedené správcem daně v povolení k provozování daňového skladu, aniž prokáže, že ...“

- K bodu 18 (§ 5 odst. 6)

Navrhujeme upravit písm. a) následovně:

6) Vybrané výrobky uvedené do volného daňového oběhu lze dopravovat pouze s daňovým dokladem, dokladem o prodeji, dokladem o dopravě nebo rozhodnutím podle odstavce 5. Na vybrané výrobky uvedené do volného daňového oběhu dopravované bez

*a) daňového dokladu, dokladu o prodeji nebo dokladu o dopravě se hledí, jako by byly dopravovány s příslušným dokladem, pokud byl příslušný doklad před zahájením dopravy přijat správcem daně prostřednictvím elektronického portálu správce daně (dále jen „elektronický portál“); v tomto případě **se podmínky stanovené v odstavci 8 písm. b) nepoužijí, nebo***

b) rozhodnutí podle odstavce 5 se hledí, jako by byly dopravovány s tímto rozhodnutím, pokud bylo toto rozhodnutí před zahájením dopravy oznámeno.“

V případě postupu dle tohoto odstavce je též vystaven elektronický doklad, ale tento doklad „pouze“ nemusí splňovat podmínky stanovené v odst. 8 písm. b), proto považujeme za správnější, aby se na tento případ „pouze“ nevztahovaly podmínky elektronického dokladu, a nikoliv celé písm. b).

- K bodu 19 (§ 5 odst. 8)

Návrh doplnění slova „nebo“ za text „listinnou podobu,“

Varianty se vyjadřují spojkami „nebo“ a „anebo“, před nimiž se dělá čárka. Při více možnostech se spojka „nebo“ klade mezi poslední dvě možnosti.

Zároveň navrhujeme zařadit tento nový odst. 8 před odst. 6 § 5, aby bylo možno využít i alternativní způsob vystavení těchto dokladů prostřednictvím elektronického portálu

správce daně i místo dokladu v listinné podobě. Pak by byl, nově označený odst. 7 (původně odst. 6) speciálním ustanovením k novému odst. 6 § 5 a text „**v tomto případě se odstavec 8 písm. b) nepoužije**“ již není nutné do tohoto ustanovení vkládat. Původní odst. 7 se přečísluje na odst. 8.

- K bodu 22 § (6 odst. 4)

Analogický návrh úpravy jako u bodu 18.

- K bodu 23 (§ 6 odst. 5)

Návrh doplnění slova „nebo“ za text „listinnou podobu,“

Varianty se vyjadřují spojkami „nebo“ a „anebo“, před nimiž se dělá čárka. Při více možnostech se spojka „nebo“ klade mezi poslední dvě možnosti.

I v tomto případě máme za to, že bude legislativně správné, vyměnit nový odst. 4 za odst. 5 a navržený odst. 5 označit jako odst. 4. I zde by pak bylo možné (v novém odst. 5) vypustit text „**v tomto případě se odstavec 5 písm. b) nepoužije**“.

- K bodu 33 (§ 13 odst. 2) – **Tato připomínka je zásadní**

Zavedení legislativní zkratky „**místo užívání**“ vnáší do aplikace zákona o spotřebních daních chaos. Zejména pak, pokud je v tomto odstavci rozděleno ono přijímání a užívání. Už samotné použití slučovací spojky „a“ např. „lze přijímat a užívat“, „přijímá a užívá“ ve významu místa užívání může dopadnout jako slučovací spojka v textu definice nepředvídatelné ztráty nebo znehodnocení, kdy se jedná o takové znehodnocení v důsledku „nepředvídatelné a neodvratitelné události“, kde musí být obé splněno současně.

Máme za to, že navržená legislativní zkratky „místa užívání“ dopadne v samotném soudním projednání tak, že musí být vybrané výrobky osvobozené od daně přijímány pouze v místě jejich užití.

Pokud bude Ministerstvo financí České republiky setrávat na této legislativní zkratce, pak by mělo tuto zkratku použít následně (od § 13) i dále v textu zákona, aby nedocházelo k odlišným jazykovým a významovým výkladům (např. u minerálních olejů v ustanovení § 50 odst. 1 písm. d).

Naopak by se spojka „a“ hodila v navrženém textu na konci textu pod písm. a) místo čárky za slova „...osvobozených od daně a“

- K bodu 34 (§ 14 odst. 2 písm. b))

Návrh:

Na konci bodu 2., za slovy „... anebo částečné ztrátě,“ nahradit spojku „a“ spojkou „**nebo**“.

Varianty se vyjadřují spojkami „nebo“ a „anebo“, před nimiž se dělá čárka. Při více možnostech se spojka „nebo“ klade mezi poslední dvě možnosti.

- K bodu 47 § (19 odst. 2)

V odstavci a) byla zrušena slova „*pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 59 a § 78 odst. 3)*“. Dle důvodové zprávy pro nadbytečnost. Obdobná slova „*pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 59, 89 a 99)*“ však nebyla zrušena v odstavci b). Navrhujeme vypustit z důvodu nadbytečnosti i v písm. b).

- K bodu 51 (§ 21 odst. 1 písm. b)

Navrhujeme zrušit bod 51, který omezuje stávající možnost zajištění finanční zárukou pouze na záruku bankovní. Navrhuje se ponechat stávající stav, tzn. možnost zajištění finanční zárukou, kterou přijal správce daně. Celní úřad si může udělat finanční analýzu i nebankovního subjektu poskytujícího finanční záruku a zabránit tak rizikovým subjektům ke vstupu do pozice jistícího subjektu již v okamžiku, kdy firma o tuto možnost žádá, popřípadě si dle výsledků finanční analýzy stanovit další podmínky pro minimalizaci rizika. Ze stávajícího textu v §21(1)(b) „finanční zárukou, kterou přijal správce daně“ dostatečně vyplývá možnost, aby správce daně záruku nabízenou nebankovním subjektem nepřijal v případě, že dle jeho analýzy nebude považovat tento subjekt za spolehlivý. A naopak to dává větší možnosti pro zajištění daňovým poplatníkům v případě, kdy je záruku schopna poskytnout dostatečně bonitní firma, přestože se nejedná o banku.

- K bodu 56 (§ 21 odst. 9)

Doporučujeme v textu ustanovení jednoznačně upravit, za jaká „3 po sobě jdoucí zdaňovací období“ se výše daňové povinnosti a výše daně určuje.

- K bodu 56 (§ 21 odst. 9) – **Tato připomínka je zásadní**

Navržená textace poslední věty „... *Provozovatel daňového skladu, kterému bylo sníženo zajištění daně podle odstavce 11, zvyšuje zajištění daně na výši podle odstavce 6 sníženou o částku, o kterou mu bylo zajištění daně sníženo.*“ oproti současnému stavu ztěžuje situaci subjektům, kterým bylo povoleno (částečné) snížení zajištění daně.

Narozdíl od důvodové zprávy se nedomníváme, že by současné znění poslední věty předmětného odstavce bylo nejasné. Dle současného znění zákona nejsou subjekty, kterým bylo zajištění sníženo, povinny jej v průběhu roku upravovat. Vzhledem k faktu, že žádosti o snížení zajištění vyhoví správce daně pouze u finančně stabilních subjektů s prověřenou historií a povolení má vždy omezenou platnost maximálně jednoho roku jsme toho názoru, že jde o neodůvodněnou věcnou změnu přinášející výraznou administrativní zátěž prověřeným a finančně stabilním subjektům.

Navrhujeme ponechat poslední větu § 21 odst. 9 ve stávajícím znění, tedy *“To neplatí v případech, kdy bylo podle odstavce 11 rozhodnuto o snížení výše zajištění daně nebo o upuštění od zajištění daně.”*

- K bod 138 (§ 50 odst. 7)

Přestože ustanovení upravuje dopravy ve volném daňovém oběhu minerálních olejů osvobozených na území ČR, důvodová zpráva (druhý odstavec) komentuje dopravy ve volném daňovém oběhu mezi členskými státy.

- K bodu 140 (§ 51 odst. 3)

S ohledem na právní jistotu doporučujeme stejnou změnu provést v ustanovení § 51 odst. 2 zákona.

- K bodu 146 (§ 56 odst. 1 a 2)

Navržené znění dle našeho názoru nepokrývá situace, kdy osoba přijme minerální olej ve volném daňovém oběhu osvobozený, ale tento olej následně nepoužije pro stanovené osvobozené účely, vznikne jí povinnost z daného oleje přiznat a zaplatit daň ve vazbě na porušení účelu osvobození dle § 9 odst. 3 písm. b) a následně tento olej použije pro výrobu tepla.

Stejná připomínka se vztahuje k bodu 152, který upravuje ustanovení § 56a odst. 1.

- K bodu 150 (§ 56 odst. 6 až 10)

V odstavci 6 bod b) navrhujeme doplnit slovo „vyrobených“ před slova „pro vlastní spotřebu“, aby bylo jednoznačné, na jaké situace se ustanovení vztahuje.

V odstavci 6 bod c) doplnit, že se ustanovení týká i minerálních olejů přijatých v režimu podmíněného osvobození od daně.

V odstavci 7 je upraveno, že v případě dovozu se nárok na vrácení prokazuje jak postupem dle písm. b) – rozhodnutí o propuštění do režimu, tak dokladem vystaveným dle odst. c). Povinnost vystavit doklad dle písm. c) v případě dovozu považujeme, v situaci, kdy je k dispozici rozhodnutí celního úřadu o propuštění do režimu, za nadbytečné.

Všechny výše uvedené připomínky se týkají i bodu 154, které upravuje ustanovení § 56a odst. 4 až 6 zákona.

- K bodu 157 (§ 57 odst. 2)

Navrhujeme doplnit slovo „nebo“ mezi písm. a) a b) navrženého ustanovení tak, aby nebyl spor o tom, že podmínky dané těmito ustanoveními jsou na sobě navzájem nezávislé.

- K bodu 160 (§ 57 odst. 6)

Navržený text ustanovení neupravuje situace, kdy jsou minerální oleje přijaty v režimu podmíněného osvobození oprávněným příjemcem, tudíž dochází k zaplacení daně ve vazbě na přijetí olejů nikoliv ve vazbě na použití daných olejů pro vlastní spotřebu.

- K bodu 161 (§ 57 odst. 9)

V ustanovení je upraveno, že v případě dovozu se nárok na vrácení prokazuje jak postupem dle písm. b) – rozhodnutí o propuštění do režimu, tak dokladem vystaveným dle odst. c). Povinnost vystavit doklad dle písm. c) v případě dovozu považujeme, v případech, kdy je k dispozici rozhodnutí celního úřadu o propuštění do režimu, za nadbytečné.

- K § 59 odst 1

Podle ustanovení § 59 odst. 1 zákona o spotřebních daních může být uplatněn režim podmíněného osvobození od spotřební daně jen pro tam uvedené minerální oleje. Pro ostatní minerální oleje, tedy ani pro směsi vybraných výrobků nelze podmíněné osvobození od daně uplatnit.

Navrhujeme v 59 odst. 1 za písm. k) doplnit následující větu:

„Podmíněné osvobození od daně se uplatní i pro směsi vybraných výrobků uvedených v odstavci 1 a 2 ust. § 45.“

K bodu 180 (§ 66 odst. 1 písm. b))

K bodu 182 (§ 66 odst. 2)

V těchto ustanoveních navrhujeme změnit text“ *„látky určené k aromatizaci osvobozené od daně podle § 71 písm. c)“* na text *„látky určené k aromatizaci obsahující líh osvobozený od daně podle § 71 písm. c)“*.

Látky určené k aromatizaci nejsou osvobozeny osvobozené od daně podle § 71 písm. c). Navržený text *„látky určené k aromatizaci osvobozené od daně podle § 71 písm. c), s výjimkou výrobků uvedených pod kódy nomenklatury 3302 nebo 2106 90 20“* je zavádějící a může působit zmatečně. Tyto látky určené k aromatizaci potravin musí obsahovat líh, aby je bylo možné osvobodit od harmonizované spotřební daně.

Není ani pravdou a ze zákona to ani neplyne, níže uvedený text důvodové zprávy:

„Líh obsažený v aromatech je v dnes účinném znění zákona o spotřebních daních osvobozen od spotřební daně podle § 71 písmene c) zákona o spotřebních daních okamžikem zapracování aromat s obsahem lihu do nápojů, přičemž obsah etanolu v těchto nápojích nepřesáhne 1,2 % objemových, nebo okamžikem zapracování do jiných potravin s výjimkou výrobků uvedených pod kódy nomenklatury 2207 a 2208. Toto osvobození lihu se váže na okamžik zapracování lihu obsaženého v aromatech do konečného výrobku tak, aby byl zajištěn účel použití takto osvobozeného lihu.“

Nejprve je nutné lihová aromata vyrobit a až pak mohou být zapracována do nápojů, či potravin. Líh určený k použití jako materiál vstupující v rámci podnikatelské činnosti do výrobků látek určených k aromatizaci je osvobozen podle ustanovení § 71 písm. a).

Tato, již vyrobená lihová aromata ale nelze přepravit tak, aby ono daňové zvýhodnění v podobě osvobození lihu od harmonizované spotřební daně při jejich výrobě nezaniklo. Líh osvobozený od daně nelze dál přepravovat. Proto nelze ani lihové výrobky osvobozené od harmonizované spotřební daně (včetně lihových látek určených k aromatizaci potravin) nakupovat a ani dovážet. Proto jsou vyrobená lihová

aromata obchodována v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně a vyjmutím z tohoto režimu může být využito ono daňové zvýhodnění ve formě osvobození od harmonizované spotřební daně, ale jen podle ustanovení § 71 písm. c) zákona o spotřebních daních. Osvobození lihu, který vstupuje do výroby lihových aromat (dle § 71 písm. a)) je neuplatitelné, neaplikovatelné.

- K bodu 187 (§ 72 odst. 1)

Text ustanovení zákona (ani další ustanovení zákona, vč. definice uživatele) neodpovídá textu důvodové zprávy, ve které je obšírně pojednáno o tom, že přeprodej výrobků obsahujících osvobozených líh (čokoládové bonbóny, léčiva atd.) v rámci distribuční nebo obchodní sítě, ev. prodej konečnému spotřebiteli není prodejem lihu mezi uživateli dle daně z lihu. Uvedenému vyjádření neodpovídá definice uživatele upravená v ustanovení § 3 odst. 1 písm. i) (bod 3 předloženého návrhu).

- K bodu 188 (§ 73 odst. 3)

Ustanovení umožňuje, aby k přepracování či likvidaci v daňovém skladu byl převeden pouze líh bezúplatně převedený. Z ustanovení však jednoznačně nevyplývá, zda má být „bezúplatnost“ testována jen ve vztahu k poskytovateli lihu (tzn. vlastník „znečištěného“ lihu poskytne tento líh daňovému skladu bez úplaty) nebo zda se týká i situace, kdy vlastník „znečištěného“ lihu uhradí daňovému skladu samotnou likvidaci/přepracování (tzn. daňový sklad provede pro vlastníka lihu službu likvidace, aby vlastník lihu splnil své povinnosti ve vazbě na legislativu týkající se nakládání s odpady atd.).

- K bodu 195 (§ 79 odst. 5)

Pokud správce daně nemá proti zahájení dopravy námitek, odesílatel může zahájit dopravu.

Navrhujeme do textu doplnit alespoň správcovskou lhůtu, do kdy se má správce daně vyjádřit (popř. jak se má vyjádřit). Jedná se o navržení aktivní součinnosti správce daně vůči daňovému subjektu.

- K bodu 204 (§ 88 odst. 3)

Podle textu v návrhu novely zákona o spotřebních daních:

„Jestliže výroba piva v malém nezávislém pivovaru v průběhu kalendářního roku překročí horní mez původně oznámené velikostní skupiny, provozovatel tohoto pivovaru ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém tato skutečnost nastala, učiní vůči správci daně oznámení o této skutečnosti a podá dodatečná daňová přiznání za každé zdaňovací období tohoto kalendářního roku; ...“

Podle tohoto textu vznikají otázky:

- i) Pokud dojde k překročení horní meze např. v červnu, pak se nejen toto překročení oznámí, ale podá se za červen (v červenci) daňové přiznání podle sazby daně pro zvýšenou velikostní skupinu, odpovídající zjištěnému objemu výroby anebo se podá toto tvrzení (DAP) „po staru“ a současně se podá i dodatečné daňové přiznání za červen?

ii) Jaká sazba daně se bude uvádět za následující zdaňovací období (např. červenec až prosinec)?

Navrhujeme zpřesnit toto ustanovení tak, aby upřesnilo záměr zákonodárce.

- K bodu 204 (§ 88 odst. 4)

Navrhujeme text: „do 25.“ nahradit textem: „do konce“.

Tato lhůta koresponduje s lhůtou definovanou v ustanovení § 141 odst. 2 daňového řádu.

- K bodu 222 (§ 103 odst. 7 a 8)

V odst. 7 V § 103 odst. 7 se navrhuje zrušit slovo „uvedenou“, zatímco v novém odstavci 8 a dalších doplněných ustanoveních je používáno „s tabákovou nálepkou s uvedenou cenou pro konečného spotřebitele“.

Navrhujeme sjednotit postup, popř. ověřit používání tohoto slova v relevantních ustanoveních.

- K bodu 235 (§ 114 odst. 5 (dnešní odst. 7))

Úpravou ustanovení došlo k vypuštění možnosti, aby přijetí neznačených tabákových výrobků pro osobní potřebu z jiného členského státu. Důvodová zpráva k této změně nic neuvádí.

K § 116 odst. 2 (neměnil se)

Navrhujeme v odstavci 2 doplnit slovo „nejpozději“ následovně „(2) Daň je zaplácena použitím tabákové nálepky. Tabákové nálepky musí být **nejpozději** použity v okamžiku, kdy vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit.“

Současné znění vytváří dojem, že tabákové nálepky nelze použít dříve.

- Přechodná ustanovení

S ohledem na právní jistotu doporučujeme sjednotit použitou terminologii týkající se odkazu na novelizované znění zákona. Konkrétně – text „zákona č. 353/2003 Sb., ve znění účinném **ode dne** nabytí účinnosti tohoto zákona“ (přechodná ustanovení 3, 4, 6, 9) vs. text „zákona č. 353/2003 Sb., ve znění účinném **ke dni** nabytí účinnosti tohoto zákona“ (přechodné ustanovení 11).

Obdobně dovětek „ve znění pozdějších předpisů“ v přechodném ustanovení 7 neodpovídá citaci zákona v ostatních ustanoveních.

- Za část čtvrtou doplnit novou část pátou, článek VI, obsahující změnu zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, který je úzce provázán se zákonem o spotřebních daních s následujícími úpravami; následující části a články přečíslovat. – **Tato připomínka je zásadní**

1. Přeprava kontrolních pásek zahraničnímu dodavateli

Zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony (dále jen „**novela**“), mimo jiné, novelizoval i zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon**“).

Novela nabyla účinnosti 1. ledna 2021 a, mimo jiné, změnila text § 32 zákona, který vymezuje podmínky nakládání s kontrolními páskami, resp. zákaz předání kontrolních pásek a zákaz neoprávněného nakládání s kontrolními páskami.

Dle novelizovaného znění §32 odst. 1 zákona „(1) *Osoba povinná značit líh, která převzala kontrolní pásky (dále jen „držitel“), nesmí kontrolní pásky předat jiné osobě; to neplatí, pokud kontrolní pásky*

a) předá zahraničnímu dodavateli za účelem provedení označení lihu,

b) vrátí správci daně, nebo

c) předá držiteli poštovní licence podle zákona upravujícího poštovní služby za účelem jejich předání nebo vrácení podle písmene a) nebo b).“.

Změnu tohoto ustanovení vnímáme jako snahu zákonodárce umožnit držiteli kontrolních pásek zajistit přepravu kontrolních pásek i prostřednictvím třetích osob. Zároveň předpokládáme, že vymezení okruhu těchto třetích osob odkazem na poštovní licence bylo vedeno předpokladem, že držitel poštovní licence je garantem toho, že kontrolní pásky budou bezpečně a včas doručovány a že bude možné dosledovat pohyb kontrolních pásek.

Zákonem upravujícím poštovní služby je zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o poštovních službách**“). Držitelem poštovní licence je v současnosti dle nám dostupných informací pouze Česká pošta s.p. (dále jen „**Česká pošta**“).

Vzhledem k hodnotě kontrolních pásek by měly být tyto podávány / zasílány jako cenná zásilka (cenný balík). Přes snahu zákonodárce umožnit držiteli kontrolních pásek zajistit přepravu kontrolních pásek i prostřednictvím třetích osob se v současné době ukazuje, že Česká pošta bohužel není vždy schopna zajistit včasné doručení zásilky do zahraničí.

Česká pošta působí pouze na území České republiky a při doručování do zahraničí je tak závislá na spolupráci poskytovatelů poštovních služeb v zahraničí. Z tohoto důvodu není ani schopna do některých zemí službu doručení cenné zásilky poskytnout. A i v případě, že je Česká pošta schopna do určité země cennou zásilku doručit, není v praxi schopna ovlivnit, zda a kdy bude cenná zásilka doručena.

Od okamžiku předání zásilky zahraničnímu poskytovateli poštovních služeb není Česká pošta ani schopna kontrolovat postup zásilky ve smyslu detailního a průběžného sledování zásilky a kontroly nad jejím pohybem.

Návrh řešení

Na rozdíl od České pošty jsou mnozí další poskytovatelé poštovních služeb (především velké mezinárodní spediční / kurýrní firmy) schopni zajistit dodání cenného balíku do zahraničí v rámci své vlastní distribuční sítě, a tak mají větší kontrolu nad včasným doručováním zásilek po celou dobu přepravy kontrolních pásek.

I poskytovatelé poštovních služeb, kteří nemají licenci jako Česká pošta, [např. United Parcel Service Czech Republic, s.r.o., DHL Express (Czech Republic) s.r.o., TNT Express Worldwide, s.r.o.] jsou povinni postupovat v souladu se zákonem o poštovních službách, tj. při poskytování poštovních služeb jsou povinni plnit povinnosti vyplývající ze zákona o poštovních službách, stejně jako Česká pošta.

I v případě, že by přepravu zajišťovaly tyto subjekty, tj. poskytovatelé poštovních služeb, tak bude zachována dostatečná jistota, že nebude docházet ke ztrátě zásilek obsahujících kontrolní pásky, bude existovat dostatečná evidence pohybu zásilek a nebude ohrožena správa daně.

Potřebám praxe (aniž by byla jakkoli ohrožena správa daně) by tak mnohem více vyhovovalo, kdyby si sám držitel kontrolních pásek mohl vybrat přepravce a sám vyhodnotit případná rizika. Navrhujeme, aby přepravu kontrolních pásek mohly provádět osoby poskytující poštovní služby ve smyslu poštovního zákona, a nejenom držitel poštovní licence.

Navrhujeme v § 32 zákona nahradit stávající znění písm. c) následujícím textem:

Varianta I

„c) předá osobě oprávněné k podnikání v oblasti poštovních služeb podle zákona upravujícího poštovní služby za účelem jejich předání nebo vrácení podle písmene a) nebo b).“

Varianta II

„c) předá osobě uvedené v evidenci provozovatelů poštovních služeb podle zákona upravujícího poštovní služby za účelem jejich předání nebo vrácení podle písmene a) nebo b).“

A odpovídající úprava by se provedla v §34 zákona.

„(2) Držitel je povinen předložit správci daně nebo jinému příslušnému orgánu příslušný dokument podle odstavce 1 kdykoliv během přepravy kontrolních pásek. V případě, že se jedná o přepravu prostřednictvím osoby držitele poštovní licence podle § 32 odst. 1 písm. c), musí být příslušný dokument podle odstavce 1 součástí zásilky.“

2. Vracení lihu (alkoholu) ve spotřebitelském balení výrobcí do jiného členského státu

V souladu s § 10 odst. 1 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), musí být vyrobený nebo dovezený líh ve spotřebitelském balení nejpozději v okamžiku jeho uvedení do volného daňového

oběhu označen kontrolní páskou (tj. líh ve spotřebitelském balení, který se nachází ve volném daňovém oběhu, musí být značen kontrolní páskou), jestliže zákon nestanoví explicitně jinak.

Případy, kdy spotřebitelské balení lihu nesmí být značeno kontrolní páskou, jsou vymezeny v § 12 zákona. Dle tohoto ustanovení nesmí být značen „líh ve spotřebitelském balení, který

- a) byl celním úřadem propuštěn k vývozu podle § 9 odst. 2 písm. a),
- b) je dopravován do členského státu jiného než Česká republika v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně nebo ve volném daňovém oběhu,
- c) je dopravován mezi daňovými sklady podle zákona o spotřebních daních na daňovém území České republiky v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně; to neplatí, pokud je dopravován mezi daňovými sklady téhož provozovatele daňového skladu jím označený líh.“

Tento zákaz značit líh ve spotřebitelském balení se nepoužije „v případech

- a) konečného prodeje lihu umístěného v tranzitním prostoru mezinárodních letišť podle zákona o spotřebních daních a určeného k vývozu,
- b) konečného prodeje lihu na palubách letadel podle zákona o spotřebních daních,
- c) vývozu lihu pro osobní potřebu fyzické osoby nebo pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby anebo podnikající fyzické osoby.“

Jestliže česká společnost (dále jen „obchodník“) nakupuje líh (alkohol) od jeho výrobců usazených v jiných členských státech, je tento líh obvykle pořizován v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně ve smyslu zákona o spotřebních daních, kdy obchodník vystupuje v pozici oprávněného příjemce pro opakované přijímání vybraných výrobků. Režim podmíněného osvobození od daně je tedy ukončen přijetím vybraných výrobků obchodníkem a od tohoto okamžiku se vybrané výrobky nacházejí na území České republiky v režimu volného daňového oběhu.

Spotřebitelská balení lihu tak musí být značena kontrolní páskou již výrobcem v jiném členském státě.

V okamžiku, kdy obchodník zjistí, že výrobce použil chybné / vadné etikety (alkohol tak nemůže být prodáván, i když je označen správnou kontrolní páskou) apod., potřebuje příslušná spotřebitelská balení odeslat v rámci reklamačního řízení zpět výrobcí do jiného členského státu. To však zákon neumožňuje, jelikož v souladu s § 12 zákona líh ve spotřebitelském balení, který je dopravován do členského státu jiného než Česká republika v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně nebo ve volném daňovém oběhu, nesmí být značen. Reklamované spotřebitelské balení je však v souladu se zákonem značeno kontrolní páskou, přičemž tuto kontrolní pásku nelze sejmout.

Obchodník tak nemůže odeslat reklamované vybrané výrobky zpět výrobcí do jiného členského státu ani nemůže sejmout kontrolní pásku, jak např. potvrzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Afs 19/2017 – 37.

Návrh řešení

Předpokládáme, že se nejedná o záměr zákonodárce zabránit vracení lihu ve spotřebitelském balení uvedeného do volného daňového oběhu v České republice výrobcům usazeným v jiných členských státech. Z důvodové zprávy k zákonu vyplývá, že *„výjimky ze zákazu značení lihu při vývozu mimo jiné usnadňují podnikatelskou činnost v uvedených případech“*.

S cílem usnadnění / umožnění podnikatelské činnosti podnikatelů navrhujeme rozšířit výjimky umožňující vyvážet líh ve spotřebitelském balení značeném kontrolní páskou i na vývoz lihu ve spotřebitelském balení v rámci reklamačního řízení.

Navrhujeme na konec § 12 odst. 3 zákona doplnit nové následující ustanovení:

„d) vývozu lihu vraceného z důvodu jeho nepřevzetí kupujícím nebo z důvodu vypořádání nároků z vad výrobků.“

3. Líh ve spotřebitelském balení označeném chybnými / vadnými kontrolními páskami

V souladu s § 15 odst. 1 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon**“), je zakázáno nakládat s neznačeným lihem. Nakládáním s lihem se pro účely zákona rozumí výroba, zpracování, prodej nebo jiný převod, přeprava, doprava, skladování, převzetí, užití, držení, dovoz nebo vývoz lihu.

Za neznačený líh se přitom v souladu s § 15 odst. 2 zákona považuje, mimo jiné, líh, *„na nějž se vztahuje povinnost značit líh a který je*

- 1. neznačený kontrolní páskou,*
- 2. značený porušenou kontrolní páskou, která zpochybňuje neporušenost obsahu spotřebitelského balení,*
- 3. značený nesprávně umístěnou kontrolní páskou, která zpochybňuje neporušenost obsahu spotřebitelského balení,*
- 4. značený kontrolní páskou, která nemá náležitosti stanovené tímto zákonem a prováděcím právním předpisem,*
- 5. značený kontrolní páskou zaevidovanou na jinou osobu, než která líh označila,*
- 6. značený kontrolní páskou určenou pro jiné spotřebitelské balení lihu, nebo*
- 7. značený kontrolní páskou, kterou lze bez jejího porušení snadno odstranit,“*

Jestliže česká společnost (dále jen „obchodník“) nakoupí líh (alkohol) ve spotřebitelském balení od jeho dodavatelů, líh je uveden do volného daňového oběhu a obchodník zjistí, že spotřebitelské balení bylo výrobcem chybně označeno kontrolní páskou určenou pro jiné spotřebitelské balení lihu nebo kontrolní páskou obsahující náležitosti stanovené právními předpisy jiného členského státu, tj. kdy obchodník obdrží spotřebitelské balení značené omylem např. slovenskou kontrolní páskou, že kontrolní páska byla chybně nalepena apod., je držitelem „neznačeného lihu“, se kterým nesmí nakládat.

Jak vyplývá z definice „nakládání“ s neznačeným lihem, znamená to nejenom, že ho nesmí prodávat, ale nesmí ho ani přepravovat a dokonce ani držet. Obchodník se tak dostává nevlastní vinou do situace, kdy mu zákon neposkytuje žádnou legální formu

řešení vzniklé situace. Nemůže ho skladovat, ale zároveň ho nemůže odeslat zpět dodavateli/výrobci. Dokonce ho tedy nemůže ani odeslat na likvidaci.

Návrh řešení

Předpokládáme, že se nejedná o záměr zákonodárce vytvořit záměrně výše popsany stav. Proto navrhuje upravit zákon tak, aby se líh v dané situaci nepovažoval za „neznačený líh“ a obchodníci tak mohli vrátit tento líh v rámci reklamačního řízení odeslat zpět dodavateli nebo ho mohli sami zlikvidovat.

Aby nedocházelo ke zneužití nově navrhovaného ustanovení, záměrně navrhuje, aby se nevztahovalo na spotřebitelská balení, která vůbec nejsou značena kontrolní páskou, a na spotřebitelská balení, jejichž kontrolní páska již byla porušena natolik, že je zpochybněna neporušenost obsahu spotřebitelského balení (body 1 a 2 v § 15 odst. 2 písm. a) zákona). V těchto případech neznačeného lihu považujeme riziko zneužití za mnohem vyšší než v dalších případech uvedených pod body 3 až 7 v tomto ustanovení.

Zároveň případy vymezené pod body 3 až 7 tohoto ustanovení představují situace, které bývají výsledkem neúmyslné chyby při výrobě a distribuci spotřebitelských balení nezaviněné samotným obchodníkem, ať se již jedná o výše uvedené příklady, kdy výrobce omylem použije při výrobě kontrolní pásku určenou pro jiné spotřebitelské balení lihu (bod 6 tohoto ustanovení) nebo kdy výrobce dodá obchodníkovi spotřebitelské balení značené omylem např. slovenskou kontrolní páskou (bod 4 tohoto ustanovení), nebo další případy v těchto bodech uvedené.

Z výše uvedených důvodů navrhuje na konec § 15 zákona doplnit nová ustanovení, např. v následující podobě:

„(4) Líh podle odstavce 2 písm. a) bodů 3, 4, 5, 6 a 7 se nepovažuje za neznačený, pokud se jedná o líh ve spotřebitelském balení, který je skladován odběratelem z důvodu vypořádání nároků z vad výrobků a následně přepravován zpět prodejci, a odběratel bezodkladně umístí tato spotřebitelská balení na místo, kde jsou tato spotřebitelská balení skladována odděleně od jiných spotřebitelských balení, a provede bezodkladně soupis těchto spotřebitelských balení, která skladuje a která odesílá zpět prodejci. Prodejce je povinen uchovávat tento soupis po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byl vyhotoven.“

„(5) Líh podle odstavce 2 písm. a) bodů 3, 4, 5, 6 a 7 se nepovažuje za neznačený, pokud se jedná o líh, který je skladován odběratelem z důvodu vypořádání nároků z vad výrobků a následně přepravován do místa určeného k jeho fyzické likvidaci na daňovém území České republiky, a odběratel bezodkladně umístí tato spotřebitelská balení na místo, kde jsou tato spotřebitelská balení skladována odděleně od jiných spotřebitelských balení, a provede bezodkladně soupis těchto spotřebitelských balení, která skladuje a která odesílá k likvidaci, včetně uvedení termínu a místa likvidace těchto spotřebitelských balení. Prodejce je povinen uchovávat tento soupis po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byl vyhotoven.“

„(6) Líh podle odstavce 2 písm. a) bodů 3, 4, 5, 6 a 7 se nepovažuje za neznačený, pokud se jedná o líh, který je skladován odběratelem z důvodu vypořádání nároků z

vad výrobků a následně přepravován do daňového skladu podle zákona o spotřebních daních na daňovém území České republiky za účelem jeho zpracování nebo jeho řádného značení, a odběratel bezodkladně umístí tato spotřebitelská balení na místo, kde jsou tato spotřebitelská balení skladována odděleně od jiných spotřebitelských balení, provede bezodkladně soupis těchto spotřebitelských balení, která skladuje a která odesílá do daňového skladu podle zákona o spotřebních daních. Prodejce je povinen uchovávat tento soupis po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byl vyhotoven.“

Zpracoval: Mgr. Milan Tomíček, vedoucí Sekce spotřební a ekologické daně při odborném kolegiu KDP ČR, ve spolupráci se členy Sekce spotřební a ekologické daně.

Ing. Petra Pospíšilová

prezidentka KDP ČR